

Lekmannarevisorerna i Uppsala
Vatten och Avfall AB
556025-0051

Uppsala den 1 mars 2023

Till årsstämman i Uppsala Vatten och
Avfall AB
Organisationsnummer 556025-0051
Till fullmäktige i Uppsala kommun

Granskningsrapport för år 2022

Vi, av fullmäktige i Uppsala kommun utsedda lekmannarevisorer, har granskat Uppsala Vatten och Avfall ABs verksamhet.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Vi ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt prövar om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och prövning.

Under året har vi genomfört en grundläggande granskning. Granskningen har omfattat bolagets interna kontroll samt styrelse och VD:s styrning, uppföljning, kontroll och åtgärder för att uppnå bolagets mål avseende verksamhet och ekonomi så som de är uttryckta i fastställda direktiv. Vidare har en uppföljning skett av de effekter som COVID-19 haft på bolagets verksamhet och ekonomi samt vilka åtgärder som styrelse och VD vidtagit med anledning av dessa. Granskningen har genomförts via dokumentanalys samt sammanträffande med företrädare för bolagets styrelse och ledning.

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Uppsala dag som ovan

Karolina Larfors
Lekmannarevisor

Kjell Dahlström
Lekmannarevisor

Grundläggande granskning 2022 - lekmannarevisionen

Uppsala Kommun Vatten och Avfall AB

Februari 2023

*Richard Moëll Vahul
Jesper Häggman
Jens Westin
Amanda Guerra*

Inledning

Bakgrund

Av lagstiftning och god revisionssed följer att kommunens revisorer årligen ska granska alla verkställande organ som bedriver kommunal verksamhet. Bolagsstyrelsen ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med ägarens uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste styrelsen bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Syfte och revisionsfrågor

Lekmannarevisorernas uppdrag regleras i kommunallagen kapitel 12 och aktiebolagslagen kapitel 10. Syftet med den översiktliga granskningen är att ge lekmannarevisionen ett underlag till uttalande i årlig granskningsrapport. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras:

Har bolagsstyrelsens och VD:s förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll?

Granskningen omfattar följande granskningsområden:

1. Styrning, kontroll och åtgärder.
2. Måluppfyllelse för verksamheten.
3. Måluppfyllelse för ekonomin

Nr 1 utgör underlag för att pröva om den interna kontrollen är tillräcklig. Övriga områden bildar underlag för att bedöma om förvaltningen sker på ett ändamålsenligt (2) och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt (3). Revisionskriterier i granskningen utgörs främst av aktiebolagslagen 8:4, 8:29 och följsamhet till mål och budget 2022.

Metod och avgränsning

Den översiktliga granskningen har skett genom dokumentanalys (Budget, affärsplan, delårsrapport, årsredovisning, protokoll, internkontrollplan med riskanalys, uppföljning av internkontrollplan, ägardirektiv, bolagsstyrningsrapport). I tid avgränsas granskningen i huvudsak till år 2022. I övrigt se "syfte och revisionsfrågor". Respektive granskningsområde bedöms med hjälp av signalsystem: grön (tillräckligt), gult (delvis) och röd (otillräckligt) alternativt vitt (ej tillämpligt). Under året har även möten hållits mellan lekmannarevisorerna och bolaget som en del i den grundläggande granskningen. Samordning och dialog med bolagets auktoriserade revisor har även skett inom ramen för 2022 års grundläggande granskning. Bolaget har getts möjlighet att sakgranska innehållet i rapporten.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har styrelsen antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Affärsplan 2022-2024 antagen 2021-12-09 § 124.
2. Budget	a) Har styrelsen antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Budget 2022 och plan 2023-2024, antagen 2021-12-09 § 124.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för bolagets verksamhet?	Grön	Bolaget har upprättat bolagsspecifika mål och indikatorer utifrån fullmäktiges inriktningsmål. Vidare har bolaget beaktat ägardirektiven.
	b) Finns mål formulerade för bolagets ekonomi?	Grön	Bolaget har ett resultatkrav från ägaren samt ett antal bolagsspecifika mål för ekonomisk utveckling. Bolaget finansiella ägardirektiv för 2022 är nedanstående: <ul style="list-style-type: none"> • Resultat före finansnetto: 7 mnkr • Resultat före finansnetto (%): 5 % • Investeringar: 560 mnkr
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Bolaget har utifrån beslutade mål upprättat mätetal/ indikatorer vilket möjliggör uppföljning.
4. Rapportering och åtgärder	a) Har styrelsen upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till styrelsen?	Grön	Instruktion för rapportering finns i <i>Riktlinje för nämndernas och bolagsstyrelsernas verksamhetsplanering och uppföljning samt interna kontroll</i> samt i bolagets affärsplan.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
4. Rapportering och åtgärder	b) Har styrelsen upprättat en plan för den interna kontrollen?	Grön	Internkontrollplan, antagen 2021-12-09 § 125.
	c) Sker rapportering av verksamhet och ekonomi enligt direktiv?	Grön	Rapportering av verksamhet och ekonomi sker enligt bolagets uppföljningsplan. Bolagets mål för verksamheten följs primärt upp vid delårsuppföljning och vid årsbokslut. Därutöver sker systematisk uppföljning genom en samlad uppföljning som består av "VD- rapport" och löpande uppföljning av mål och ekonomi.
	d) Sker rapportering av den interna kontrollen enligt direktiv?	Grön	Enligt internkontrollplanen för 2022 har styrelsen valt att samtliga kontrollmoment följs upp en gång per år i samband med årets slut. Större avvikelser inom kontrollområdena redovisas för styrelsen vid måluppföljning och vd-rapportering. Under 2022 har bolaget processkartlagt sin risk- och avvikelseprocess och processen för internkontroll. Arbetsätt och rutiner har utvecklats för att effektivisera kontrollerna och därmed kunna utöka områdena samt skapa en tydligare styrning för hur åtgärder hanteras i organisationen. Ett digitalt verktyg har implementerats för att effektivisera processen och skapa en transparens i bolaget för respektive kontrollmoment. Uppföljningen visar på anmärkningar avseende 14 av 23 kontrollmoment avseende verksamhetskontroll, finansiell kontroll, kontroll av efterlevnad av regler, policyer och beslut samt kontroll avseende oegentligheter, mutor och jäv.
	e) Vidtar styrelsen åtgärder för att nå måluppfyllelse?	E/T	Inga särskilda avvikelser har noterats.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
5. Måluppfyllelse	a) När styrelsen uppsatta mål för verksamheten?	Grön	<p>Måluppfyllelsen av fullmäktiges mål redovisas enligt följande.</p> <ul style="list-style-type: none">• 4 helt uppfyllda• 4 i hög grad uppfyllda• 1 delvis uppfyllt. <p>Av bolagsstyrningsrapporten framgår att bolaget efterlevt ägardirektiv under året.</p>
	b) När styrelsen uppsatta mål för ekonomin?	Gul	<p>Bolaget bedömer måluppfyllelse för fullmäktiges inriktningsmål 1 om en hållbar ekonomi som helt uppfyllt. Däremot bedömer bolaget själv att de delvis uppnår mål för sin ekonomi då man inte fullt ut uppnår sitt resultatkrav om 7 mnkr respektive 5 %.</p> <ul style="list-style-type: none">• Resultat före finansnetto: 4,4 mnkr• Resultat före finansnetto (%): 2 %• Investeringar: 566 mnkr <p>Investeringar uppgår till 566 miljoner kronor, vilket är 6 miljoner kronor högre jämfört med budget. Detta har bolaget erhållit godkännande för.</p>

Sammanfattande bedömning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 5a</i>	Grön	Styrelsen kan i rimlig grad verifiera att bolagets verksamhet har bedrivits på ett ändamålsenligt sätt under år 2022.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 5b</i>	Gul	Styrelsen kan delvis i rimlig grad verifiera att bolagets verksamhet har bedrivits på ett för ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2022.
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-e</i>	Grön	Styrelsen kan verifiera att den interna kontrollen inom granskade områden har varit tillräcklig under år 2022.